

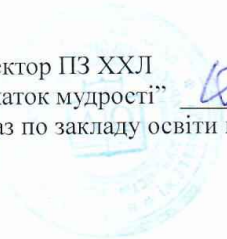
СХВАЛЕНО

Засідання педагогічної ради
протокол № 8
від 28 травня 2021 року

Голова
педагогічної ради О.В.Горяєва

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор ПЗ ХХЛ
“Початок мудрості” О.В.Горяєва
(наказ по закладу освіти від 31.05.2021 № 39)

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
для базової і повної
загальної середньої освіти
Приватного закладу
«Харківський християнський ліцей
«Початок мудрості»

м.Харків, 2021

ЗМІСТ

№ розділу	Назва розділу	Сторінки
I.	Загальні положення	3
II.	Рівні освіти та форми здобуття освіти	4
III.	Режим роботи	4
IV.	Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття освіти	5
V.	Загальний обсяг навчального навантаження	5
VI.	Очікувані результати навчання здобувачів освіти	7
VII.	Навчання за наскрізними лініями	13
VIII.	Форми та методи організації освітнього процесу	15
IX.	Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти	18
X.	Освітні галузі та навчальні програми	19
	Додатки (окремі документи)	
Додаток 1	Навчальний план	
Додаток 2	Положення про Академічну доброчесність	
Додаток 3	Режим роботи	
Додаток 4	Розклад занять	

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Освітня програма Приватного закладу «Харківський християнський ліцей «Початок мудрості» (далі – Освітня програма Закладу) розроблена на виконання:

1. Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту».
2. Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392;
3. Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 15.08.2011 №872 (зі змінами, внесеними Постановою КМУ від 09.08.2017 №558);
4. Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405;
5. Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408;

Освітня програма Закладу визначає:

- форми здобуття освіти;
- рівні освіти;
- режим роботи;
- вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття освіти;
- загальний обсяг навчального навантаження, розподіл на тиждень, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення;
- очікувані результати навчання здобувачів освіти;
- оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти;
- навчання за наскрізними лініями;
- форми та методи організації освітнього процесу;
- освітні галузі та навчальні програми;
- опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Освітню програму Закладу побудовано із урахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;

- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів здобувачів освіти.

Освітня програма Закладу та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднюються на веб-сайті Закладу.

II. РІВНІ ОСВІТИ ТА ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ

Базова середня освіта окреслює підходи до планування й організації Закладом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1392.

Профільна середня освіта окреслює підходи до планування й організації Закладом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1392.

Базова середня освіта та повна загальна середня освіта можуть здобуватися заочною (денною), дистанційною, сімейною (домашньою) формами чи формою педагогічного патронажу.

III. РЕЖИМ РОБОТИ

Освітня діяльність у Закладі здійснюється за 5-тиденним робочим тижнем в одну зміну, оптимально поєднуючи усі сфери освітньої діяльності здобувачів освіти, що забезпечують сукупність освітніх, виховних та

оздоровчих процесів, направлених на створення умов для реалізації індивідуальних потреб учнів, батьків і педагогічного колективу.

Навчальний процес у 5-11-х класах організовано за семестрово-блочно-заліковою системою навчання (автор Подмазін С.І.), яка має такі структурні компоненти:

- урок-пара (2 уроки по 40 хвили з перервою 10-15 хвилин між ними);
- додаткові індивідуальні заняття (сума часу, яка залишається від уроку, сумується у кожного учителя та вноситься у післяурочний час для індивідуалізації, диференціації, поглиблення знань з предмету);
- розподіл тижневого навантаження з предметів за чвертями, вивчення протягом чверті не більше ніж 70% предметів;
- тематичні та семестрові заліки.

Режим роботи Закладу регламентується єдиним розкладом навчальних занять, позаурочної діяльності відповідно до санітарних вимог (додаток 3).

Заклад забезпечує оптимальні умови для інтеграції основної та додаткової освіти, проектно-дослідницької, розвивальної та пізнавальної діяльності.

Позакласна робота з різних предметів, індивідуальні заняття, факультативні заняття, заняття гуртків та секцій проводиться у післяурочний час після 1-1,5-годинної перерви.

Тривалість уроків (пар) у 5-11-х класах - 80 хвилин (40/40), перерва між уроками в парі не менше 10 хвилин.

IV. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧИНАТИ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ

Базова середня освіта здобувається, як правило, *після здобуття початкової* освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року, повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Профільна середня освіта здобувається *після здобуття базової середньої* освіти. Випускники, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію, пройшли за внутрішнім конкурсом, на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття

профільної середньої освіти цього ж закладу освіти. Учні, які не пройшли за конкурсним відбором, продовжують здобуття освіти в іншому закладі освіти. Зарахування учнів до профільних класів Закладу здійснюється відповідно до Порядку зарахування, відрахування, переведення учнів Приватного закладу «Харківський християнський ліцей «Початок мудрості», затвердженого рішенням засновника від 1 березня 2021 року № 01/03/21.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

В школі організовується інклюзивне навчання для осіб з особливими освітніми потребами згідно наданих батьками (або осіб, які їх замінюють) документів: заяви з проханням організувати інклюзивне навчання дитини, висновки-рекомендації з регіонального інклюзивно-ресурсного центру про необхідність організації інклюзивного навчання.

V. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 6020 годин/навчальний рік: для 5-х класів – 1085 годин/навчальний рік, для 6-х класів – 1190 годин/навчальний рік, для 7-х класів – 1225 годин/навчальний рік, для 8-х класів – 1260 годин/навчальний рік, для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік.

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти 10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік: для 10-го класу – 1330 годин/навчальний рік, для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік,

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень по класах окреслено у навчальному плані Закладу, розробленому на підставі Типового навчального плану (*таблиця 10*) (**Додаток 1**).

Навчальний план для 5-9 класів дає цілісне уявлення про зміст і структуру рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план основної школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

За рішенням педагогічної ради, у 5-9 класах російська мова планується вивчатися як іноземна, зокрема як мова національної меншини, що офіційною мовою ЄС.

Варіативна складова навчального плану для 5-9-х класів визначається Закладом самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в навчальному плані Закладу освіти.

Навчальний план для 10-11 класів Закладу розроблено відповідно до Державного стандарту. Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, а також передбачає години на факультативи, індивідуальні заняття тощо. Для 10-11-х класів обрано профіль української філології.

Основою для розробки навчального плану для 10-11-х класів обрано другий варіант (*таблиця 2*) Типового навчального плану, що містить перелік базових предметів, який включає окремі предмети суспільно-гуманітарного та математично-природничого циклів.

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

- базові та вибірково-обов'язкові предмети, що вивчаються на рівні стандарту;
- профільні предмети (їх перелік з орієнтовною кількістю тижневих годин подано в (*таблиці 3*), що вивчаються на профільному рівні;
- курси за вибором, до яких належать спеціальні і факультативні курси.

Рішення про розподіл годин для формування відповідного профілю навчання приймає Заклад освіти, враховуючи освітні потреби учнів, регіональні особливості, кадрове забезпечення, матеріально-технічну базу тощо.

У процесі складання власного навчального плану Закладу освіти ураховувати, що:

- профіль навчання передбачає можливість вивчення профільних предметів з різних освітніх галузей;
- кількість годин для вивчення профільного предмета складається з кількості годин, відведених навчальним планом закладу освіти на вивчення

відповідних базових предметів, і кількості годин, передбачених на профільні предмети;

-у разі залишку навчальних годин, передбачених на вивчення профільних предметів, заклад освіти може використовувати їх для збільшення кількості годин на вивчення базових предметів, для вивчення спеціальних і факультативних курсів.

З метою уникнення одногодинного тижневого вивчення певного предмета або курсу заклад освіти може планувати його вивчення концентровано (впродовж чверті, семестру, навчального року).

Для недопущення перевантаження учнів необхідно враховувати їхнє навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо). Так, у Закладі освіти за рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів дозволяється враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (музика, фізична культура та ін.) у позашкільних закладах.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

VI. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які реалізуються вчителями у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання роблять внесок у формування таких ключових компетентностей здобувачів освіти:

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти

		<p>задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>

3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості</p>

		інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати

	компетентності	<p>думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних</p>

		<p>даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>
--	--	---

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Освітньої програми Закладу використовуються внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

VII. НАВЧАННЯ ЗА НАСКРІЗНИМИ ЛІНІЯМИ

Наскрізнi лiнii є засобом iнтеграцiї ключових i загально предметних компетентностей, окремих предметiв та предметних циклiв; їх необхідно враховувати при формуваннi шкiльного середовища. Наскрізнi лiнii є соціально значимими надпредметними темами, якi допомагають формуванню в учнiв уявлень про суспiльство в цiлому, розвивають здатнiсть застосовувати отриманi знання у рiзних ситуацiях.

Навчання за наскрiзними лiнiями реалiзується насамперед через:

- органiзацiю навчального середовища — змiст та цiлi наскрiзних тем враховуються при формуваннi духовного, соціального i фiзичного середовища навчання;
- окреми предмети — виходячи iз наскрiзних тем при вивченнi предмета проводяться вiдповiднi трактовки, приклади i методи навчання, реалiзуються надпредметнi, мiжкласовi та загальношкiльнi проекти;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу i роботу гурткiв.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика	
	I ступiнь	II-III ступiнь
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування у здобувачiв початкової освіти соціальної активності, вiдповiдальності й екологічної свiдомостi, у результатi яких вони дбайливо й вiдповiдально ставитимуться до довкiлля.	Формування у здобувачiв освіти соціальної активності, вiдповiдальності та екологічної свiдомостi, готовності брати участь у вирiшеннi питань збереження довкiлля i розвитку суспiльства, усвiдомлення важливостi сталого розвитку для майбутнiх поколiнь. Проблематика наскрiзної лiнii реалiзується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсiв, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екологiї, формуванню критичного мислення, вмiння вирiшувати проблеми, критично оцiнювати перспективи розвитку навколишнього середовища i людини. Можливі уроки на вiдкритому повітрі.

<p>Громадянська відповідальність</p>	<p>Формування відповідальності та готовності до співпраці через колективну діяльність (робота в групах, парах, проектах тощо).</p>	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена суспільства, що розуміє принципи і механізми його функціонування. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Наскрізна лінія націлює на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя відіграє важливу роль у формуванні толерантного ставлення до однокласників незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
<p>Здоров'я і безпека</p>	<p>Формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки</p>	<p>Становлення здобувача освіти як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Формує валеологічні знання учнів про власне здоров'я та здоров'я оточуючих, навички здорового способу життя та безпечної поведінки, виховує бережливе ставлення до власного здоров'я.</p>
<p>Підприємливість і фінансова грамотність</p>	<p>Формування у здобувачів освіти здатності застосовувати знання й уміння у реальних</p>	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p>

	життєвих ситуаціях	Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.
--	--------------------	---

VIII. ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Основними формами організації освітнього процесу в 5-11 класах є урок-пара, який проводиться за технологією блочно-модульного (автор В.Гузєєв), в якій кожний зміст навчального матеріалу розбивається на тематичні блоки. Структурними компонентами цієї технології є також дидактичні модулі, які вирішують певну дидактичну мету:

Модулі	Мета модуля	Психолого-педагогічний зміст
Установчо-мотиваційний (У-М)	Мета: Формування внутрішньої мотивації змістово спроектованої навчально-розвиваючої діяльності учителя і учня	постановка нових навчально-виховних цілей, позитивне проблемно-діалогічне прийняття учнем навчально-виховних цілей, введення учнів у спроектоване понятійно-термінологічне поле, формування внутрішньої мотивації учіння, доказовість актуальності виучуваного матеріалу, пред'явлення структурно-часової моделі цілісної навчальної діяльності, попередня самостійна робота учнів, в тому числі випереджаючі домашні завдання, досліди тощо.
Змістовно-пошуковий (З-П)	розвиток пошуково-пізнавальної активності і самостійності учнів.	мінімізація теоретичного матеріалу теми, актуалізація опорних знань і відшукування їхніх зв'язків з невідомими знаннями, формування і

		переборення кожним учасником навчального процесу внутрішніх проблемних ситуацій, що функціонують на основі єдиної навчальної проблемної ситуації.
Контрольно-смысловий (К-С)	первинне осмислення (розвиток оцінки і самооцінки, контролю і самоконтролю, формування пошуково-смыслового поля).	система завдань для оцінки рівнів засвоєння і розуміння навчального матеріалу, рівні осмислення навчальної інформації залежно від віку, оцінювання учнями правильності розуміння набутих знань, корекція адекватності оволодіння навчальною інформацією, проміжна рефлексія учителем правильності форм і методів результативності навчання, стимулювання успіхів у конкретній навчальній діяльності, визначення ступеня оволодіння навчальним матеріалом, розуміння смыслового змісту виучуваного
Адаптивно-перетворюючий (А-П)	формування умінь, навичок і норм діяльності, застосування знань у нестандартних ситуаціях.	система вправ для вироблення умінь і навичок, диференціація навчальних завдань, форм і методів навчальної діяльності для практичного використання знань, відпрацювання способів навчальної діяльності, творче перенесення знань у нові умови діяльності, взаємооцінка засвоєних знань і вироблених умінь учнями, осмислення ефективності різних норм діяльності в різних ситуаціях.
Системно-узагальнюючий (С-У)	формування цілісної системи особистих знань	уміння визначити місце даного модуля в загальному змісті навчального курсу і освіти в цілому, тестове оцінювання рівня оволодіння

		знаннями, нормами, цінностями, встановлення зв'язків і закономірностей між поняттями і явищами (аналіз і синтез), причинно-наслідкових функціональних та ін. зв'язків, структурування виучуваного матеріалу, встановлення логічних зв'язків, оформлення систематизованих знань через знаково-графічні засоби (таблиці, схеми та ін.), перехід від часткових до широких узагальнень.
Контрольно-рефлексивний (К-Р)	розвиток творчої рефлексії	підсумковий контроль оволодіння знаннями, нормами, цінностями, взаємозалежність оцінки вчителя і самооцінки учня, спільний звіт учителя і учня про соціальне зростання протягом проходження повного функціонального циклу, усвідомлення засвоєного набору норм діяльності, особистісний відбір змістових цінностей.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки, інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Методи навчання – дослідницькі, інформаційні, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма

організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

ІХ. ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Критерії базової та профільної середньої освіти реалізуються в нормах чотирьох рівнів досягнень: початковий, середній, достатній, високий, затверджені наказом Міністерства освіти і науки від 13 квітня 2011 р. № 329, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11 травня 2011 р. за № 566/19304.

Перший рівень - початковий. Відповідь учня (учениці) фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення.

Другий рівень - середній. Учень (учениця) відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.

Третій рівень - достатній. Учень (учениця) знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь учня (учениці) правильна, логічна, обґрунтована, хоча у ній бракує власних суджень.

Четвертий рівень - високий. Знання учня (учениці) є глибокими, міцними, системними; учень (учениця) вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, його (її) навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.

Кожний наступний рівень вимог вбирає в себе вимоги до попереднього, а також додає нові.

X. ОСВІТНІ ГАЛУЗІ ТА НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ

Освітню програму Закладу укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Перелік навчальних програм Закладу

Базова середня освіта

Затверджені наказом Міністерства освіти і науки України

від 07.06.2017 №804 та від 23.10.2017 №1407

Інваріантна складова

№ з/п	Предмет	Клас	Назва навчальної програми
1.	Українська мова (стандарт)	5-9	Програма 5-9 класи для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання.-К. Видавничий дім «Освіта», 2013 (зі змінами, затверджені наказом МОН

			України від 07.06.2017 №804
2.	Українська література (стандарт)	5-9	Програма 5-9 класи для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання.-К. Видавничий дім «Освіта», 2013 (зі змінами затверджені наказом МОН України від 07.06.2017 №804
3.	Історія України. Всесвітня історія	5-9	Навчальна програма 5– 9 класи для загальноосвітніх навчальних закладів. (Програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804)
4.	Правознавство	9	Навчальна програма 9 класу для загальноосвітніх навчальних закладів. Авторський колектив Ремех Т.О. та ін. (Програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804)
5.	Біологія	6-9	Навчальна програма 6– 9 класи для загальноосвітніх навчальних закладів (Програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804)
6.	Географія	6-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Авторський колектив І. М. Вітенко, Л.М.Булава та інші.(Програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804)
7.	Російська мова	5-9	Навчальна програма для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (початок вивчення з 1 класу). (Програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804)
8.	Зарубіжна література	5-9	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів5–9 класи. Авторський колектив: Ніколенко О.М. та інші. (Програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804)

9.	Інформатика	5-8	Навчальна програма 5 – 9 класи для загальноосвітніх навчальних закладів (Програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804)
10.	Інформатика	9	Програма курсу «Інформатика» для 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів Згідно з навчальною програмою, затвердженою наказом МОН молоді спорту України від 06.06.2012 р. № 664 (з урахуванням змін, затверджених наказом МОН України від 29.05.2015 № 585)
11.	Математика	5-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5–9 класи» (колектив авторів) Наказ МОН від 07 червня 2017 року № 804
12.	Образотворче мистецтво	5-7	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (затверджена наказом МОН України від 07.06.2017р. № 804)
13.	Музичне мистецтво	5-7	Програма для учнів 5-7 класів загальноосвітніх навчальних закладів (затверджена наказом МОН України від 07.06.2017р. № 804)
14.	Природознавство	5	Програма 5 клас для загальноосвітніх навчальних закладів (затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804) Авторський колектив: Н. П. Дементієвська, А. І. Дрозд та інші.
15.	Трудове навчання	5-9	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів(затверджена наказом МОН України від 07.06.2017р. № 804)
16.	Іноземна мова	5-9	Навчальна програма з англійської мови 5 – 9 класи для загальноосвітніх навчальних закладів (затверджена Наказом Міністерства

			освіти і науки України від 07.06.2017 № 804)
17.	Основи здоров'я	5-9	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2012 оновлена наказом МОН України від 07.06.2017р. № 804
18.	Фізика	7-9	Навчальна програма 7– 9 класи для загальноосвітніх навчальних закладів (Програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804)
19.	Хімія	7-9	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (оновлена), затверджена наказом МОН України від 07.06.2017р. № 804.
20.	Фізична культура	5-9	Навчальна програма 5 – 9 класи для загальноосвітніх навчальних закладів (Програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407)

Перелік навчальних програм закладу

Повна загальна середня освіта

Затверджені наказом Міністерства освіти і науки України

від 23.10.2017 №1407

№п/п	Предмет	Клас	Назва навчальної програми
1.	Українська мова (профільний рівень)	10-11	Програми для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання 10-11 класи. Мацько Л.І., Груба Т.Л., Семенов О.М., Симоненко О.М.(наказ МОН України від 23.10.2017 р. № 1407)
2.	Українська література (рівень)	10-11	Програми для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів з

	стандарту)		українською мовою навчання 10-11 класи. Усатенко Г.О., Фасоля А.М. (наказ МОН України від 23.10.2017 р. № 1407 .)
3.	Біологія. Екологія (рівень стандарту)	10-11	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. Затверджено Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 23.10.2017 р. № 1407)
4.	Географія (рівень стандарту)	10	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. Затверджено Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 23.10.2017 р. № 1407)
5.	Хімія (рівень стандарту)	10-11	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. Затверджено Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 23.10.2017 р. № 1407)
6.	Фізика та астрономія (рівень стандарту)	10-11	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти, авторський колектив Національної академії наук України під керівництвом Ляшенка О.І. (наказ від 24.11.2017 № 1539)
7.	Історія України (рівень стандарту)	10-11	Програми для закладів загальної середньої освіти. Затверджено Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 23.10.2017 р. № 1407)
8.	Всесвітня історія (рівень стандарту)	10-11	Програми для закладів загальної середньої освіти. Затверджено Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 23.10.2017 р. № 1407)
9.	Громадянська освіта (інтегрований курс, рівень	10	Навчальна програма інтегрованого курсу для 10 класів загальноосвітніх навчальних закладів. Затверджено Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від

	стаандарт)		23.10.2017 р. № 1407)
10.	Зарубіжна література (рівень стандарт)	10-11	Програма для 10–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. Затверджено Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 23.10.2017 р. № 1407)
11.	Математика (рівень стандарт)	10-11	Навчальна програма з математики (Алгебра і початки аналізу та геометрія) для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів. Затверджено Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 23.10.2017 р. № 1407)
12.	Фізична культура (рівень стандарт)	10-11	Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів 10 – 11 класи. Автори: М.В.Тимчик, Є.Ю. Алексейчик, В.В. Деревянко, В.М.Єрмолова, В.О.Сілкова. Затверджено Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 23.10.2017 р. № 1407)
13.	Іноземна мова (рівень стандарт)	10-11	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів. Затверджено Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 23.10.2017 р. № 1407)
14.	Захист Вітчизни (рівень стандарт)	10-11	Навчальна програма для навчальних закладів системи загальної середньої освіти.«Затверджено Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
15.	Технології (рівень	10-11	Навчальні програми "Технології"

	стандарту)		для загальноосвітніх навчальних закладів. Затверджено Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 23.10.2017 р. № 1407)
16.	Інформатика (рівень стандарту)	10-11	Навчальна програма з інформатики для загальноосвітніх навчальних закладів. Затверджено Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 23.10.2017 р. № 1407)

Всього пропонується, прошито та
скріплено печаткою

О.В.Горієва архівувів

Директор ПЗ ХХЛ
«Початок муніципалітету»

О.В.ГОРІЄВА

